

Landbruks- og matdepartementet
postmottak@lmd.dep.no
Henrik.Einevoll@lmd.dep.no
Siv-Tanja.Durteste@lmd.dep.no

Vår dato	28.6.2013
Deres dato	02.04.2013
Vår referanse	2013-312-DKØ
Deres referanse	13/451

Høring: Forskrift om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer - potet

NHO Mat og Drikke er glade for at Landbruks- og matdepartementet aksepterer forskjellen mellom konsumpotet og potet til chips/pommes frites, og etablerer et eget regelverk for slik potet. Som vi også fremhevet i vår høringsuttalelse til konservesordningen 1. juni 2011 (feildatert 1. juli) som følger vedlagt, kan konsumpotet ikke benyttes til produksjon av chips og pommes frites, og i tillegg kan industripotet ikke benyttes til konsum.

Vurdering av foreslått ordning

NHO Mat og Drikke mener at den foreslått ordning ikke i tilstrekkelig grad møter industriens behov. Til tross for de foreslåtte endringene vil ordningen fortsatt medføre en stor kostnad for industrien uten at dette er nødvendig av hensyn til avsetningen av norsk potet.

En avlingssvikt på 9 % på landsbasis vil medføre en tollkostnad på 9-10 millioner kroner.

Forslaget tar ikke hensyn til at det i én del av landet kan være katastrofeår, mens det i en annen del av landet er normalår, og avlingssvikten på landsbasis blir således ikke 10 %.

Departementet synes å legge til grunn at industrien kan overkontrahere. Dette er kostnadmessig ikke realistisk.

Vi ber igjen om at man velger samme løsning som for potet til potetstivelse i FAT §18a.

Syklus og marked

Industripotet og konsumpotet følger på årsbasis ikke samme tidssyklus. Det kan være mangel på industripotet, mens man i konsummarkedet ikke har mangel fordi man der kan forlenge sesongen ved å supplere med import av spesialkvaliteter til full toll gjennom hele sesongen.

Industriaktørene inngår kontrakter med produsentene i februar-mars for ½ - 1½ år frem i tid. De siste poteter av denne kontraheringen benyttes kanskje så sent som 5-10. august året etter kontraheringen. I chipsproduksjonen er totalmarkedet forholdsvis forutsigbart, med forskyvninger av markedsandeler mellom aktørene. For å utnytte all norsk potet i en normal sesong løses dette ved at aktørene kjøper/selger potet av hverandre. I normalår er derfor situasjonen for industrien god.

Det foreslås at målepunktet for avlingssvikt skal basere seg på lagertelling per 1. november. NHO Mat og Drikke mener at datoen tidligst bør være 1. desember, helst senere. 1. november har man ikke tilstrekkelig kontroll på kvalitet på potetene som er høstet. For å kunne vurdere kvaliteten med hensyn til sukkerinnhold, støtskader og sykdomer må potetene ha "satt seg" på lageret. Dette er viktig bl.a. med hensynet til innhold av det kreftfremkallende stoffet akrylamid i de ferdige produktene.

Kontrahering av kvantum med sikkerhetsmargin for år med dårlig avling er ikke økonomisk realistisk. Da vil man i alle normalår måtte selge dette volum til avrens, da sortene ikke er etterspurt på konsummarkedet.

Det er i høringsnotatet vist til at den ordning som foreslås er den samme som for grønnsaker. Vi vil her minne om at dette er to svært ulike markeder. Når det er avlingssvikt på grønnsaker, importeres det ikke grønnsaker som råvare for å dekke opp svikten, man importerer **ferdigvare**. Grønnsaker er derfor i en vesentlig annen situasjon enn industripotet.

Konkurransesituasjonen

Det er en begrensning for hvor store ekstrakostnader som kan veltes over på forbruker. Flere av produktene er i konkurranse med importerte varer. Dette gjelder særlig chipsindustrien, som er i konkurranse med importert snacks, både pelletsbasert potet (Pringles ol.), salt kjeks (saltstenger ol.) og nøtter som har lav eller ingen toll.

Store forskjeller i totale produksjonskostnader på potetchips og annen snacks kan også føre til at norsk snacksindustri prioriterer utvikling og markedsføring av den typen produkter på bekostning av potetchips. For disse produktene er råvarene importert.

Det er derfor vesentlig både for norske arbeidsplasser og for avsetning av norske poteter å unngå unødvendige kostnader for sourcing av potet.

Vi ber om

NHO Mat og Drikke har foreslått at den tollnedsatte importen kun skal dekke forskjellen mellom kontrahert volum og levert volum. En sikkerhetsmargin på 10 % avlingssvikt som et incitament til å kontrahere tilstrekkelig volum før tollnedsettelse gis, vil medføre en unødvendig kostnadsbelastning for industrien. (totalmarkedet er på vel 90 000 tonn) Dette også i lys av at tollnedsettelsen kun skal gis slik at importen kan gjøres til "norsk pris" – vi går for øvrig ut fra at man her sammenlikner prisen CIF anlegg med norsk pris.

En slik ordning vil medføre at det ikke er noen fordel å underkontrahere, og det er vel det hensyn departementet må ta når ordningen utformes.

Denne sikkerhetsmarginen og kostnadsbelastningen den vil medføre står i sterk kontrast til tilsvarende regelverk som gjelder for Hoff når de mangler potet til stivelse og glukose. For dem er det ingen sikkerhetsmargin før tollnedsettelse gis, og tollen settes til kun 0,04 kr/kg. Tilsvarende, når det er tomt for potet i konsummarkedet settes tollene til 0,04 kr/kg.

NHO Mat og Drikke mener fortsatt primært at det burde være mulig å få til en ordning der man betaler toll for import gjennom sesongen, men gjør opp status ved endt sesong. SLF kan da utstede tollnedsettelse med tilbakevirkende kraft for det volum som industrien har kontrahert men ikke fått levert. Basert på tollnedsettelsen kan industrien søke tollrefusjon.

Dersom dette imidlertid er et uakseptabelt system, ber vi om at **det iverksettes en løsning tilsvarende den som er etablert for potet som innsatsvare til produksjon av potetstivelse i FAT § 18a.**
”Kvantumet det kan innrømmes tollnedsettelse for det enkelte år er begrenset oppad til avviket mellom kontraherte leveranser av poteter fra godkjente omsetningsledd og levert kvantum fra de samme leverandørene”

Med vennlig hilsen
NHO Mat og Drikke

Dag Kjetil Øyna